



**NBU-1601340102020400** Seat No. \_\_\_\_\_

**Master of Library & Information Science  
(W. E. F. 2016) (Sem. II) (CBCS) Examination**

**April / May - 2017**

**Information Processing & Retrieval**

Time : 2 $\frac{1}{2}$  Hours]

[Total Marks : 70

૧ કોઈ પણ એક નો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) માહિતી પુનઃપ્રાપ્તી પદ્ધતિના ઘટકો અને કાર્યો સમજાવો.

**અથવા**

(૨) માહિતી સંવેષ્ટન એટલે શું ? તેની આવશ્યકતા અને પ્રોડક્ટસ સમજાવો.

૨ કોઈ પણ એક નો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) નિર્દેશિકરણ એટલે શું ? પુર્વ સંયોજિત નિર્દેશિકરણ પદ્ધતિઓનો વિકાસ સમજાવો.

**અથવા**

(૨) પાર્શ્વ સંયોજિત નિર્દેશિકરણ પદ્ધતિઓના લાભ અને ગેરલાભ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૩ કોઈ પણ એક નો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) શબ્દ ભંડોળ નિયંત્રણ શું કામ જરૂરી હોઈ છે ? ઉદાહરણ સાથે તેના સાધનો સમજાવો.

**અથવા**

(૨) ઉલ્લેખનોંધ પૃથક્કરણ એટલે શું ? ઉલ્લેખનોંધ આધારિત નિર્દેશિકરણ સમજાવો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) મેટાડેટાની અગત્ય સમજાવો.

(૨) થિસોરસનું માળખું સમજાવો.

(૩) ડેટા વેરહાઉસિંગ અને ડેટા માઈનિંગનો તફાવત સમજાવો.

(૪) નિર્દેશિકરણ પદ્ધતિનું મૂલ્યાંકન

- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક/બે પંક્તિઓમાં આપો : ૧૪
- (૧) સી સી એફ એટલે શું ? કોઈ બે ટેગ દર્શાવો.
- (૨) ડિઝીટલ ઓબ્જેક્ટ એટલે શું ?
- (૩) સર્ચ એન્જિન અને મેટા સર્ચ એન્જિનનો તફાવત.
- (૪) શોધ વ્યુહરચના એટલે શું ?
- (૫) સિયર્સ પ્રમાણે વિષય મથાળાના ઉદાહરણ આપો.
- (૬) બુલિયન ઓપરેટરનો ઉપયોગ બતાવો.
- (૭) કોઈ ચાર સર્ચ ટેકનિકના નામ આપો.

## ENGLISH VERSION

- 1 Attempt any **one** in 1000 words : 14
- (1) Explain the components and functions of IR system
- OR
- (2) What is information repackaging? Explain its need and products.
- 2 Attempt any **one** in 1000 words : 14
- (1) What is indexing? Explain development of pre coordinate indexing systems.
- OR
- (2) Explain and illustrate merits and demerits of post coordinate indexing systems.
- 3 Attempt any **one** in 1000 words : 14
- (1) Why is vocabulary control necessary? Explain its tools with examples.
- OR
- (2) What is citation analysis? Explain citation based indexing.

- 4 Attempt any **two** short notes : **14**
- (1) Explain importance of Metadata.
  - (2) Explain the structure of thesaurus.
  - (3) Explain the difference between Data Warehousing and Data Mining.
  - (4) Evaluation of indexing system.
- 5 Attempt following questions in one or two lines : **14**
- (1) What is CCF? State any two tags.
  - (2) What is digital object?
  - (3) Difference between Search Engine and Meta Search Engine.
  - (4) What is search strategy?
  - (5) Give example of subject headings based on Sears.
  - (6) Show the use of Boolean Operators.
  - (7) Name any four search techniques.

---